

به نام خدا

اشتغال زنان در آبروی پروری (دو مطالعه موردی از اندونزی)

مؤلفان:

ایرنا ساری، سینتیا مک دوگل، سورندران راجاراتنام

مترجمان:

دکتر مسعود صیدگر

(عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور)

دکتر فریدون محبی

(عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور)

دکتر علی نکوئی فرد

(عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور)

دکتر محمود حافظیه

(عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور)

دکتر اسد عباس پور انبی

ویراستار علمی:

دکتر سلمان ملک پور کلبادی نژاد

(عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور)

سرشناسه	: ساری، ایرنا Sari, Irna
عنوان و نام پدیدآور	: اشتغال زنان در آبی‌پروری (دو مطالعه موردی از اندونزی) / مولفان ایرنا ساری، سینتیا مک‌دوگل، سورندران راجاراتنام؛ مترجمان مسعود صیدگر... [و دیگران]؛ ویراستار علمی سلمان ملک‌پور کلبادی‌نژاد.
مشخصات نشر	: تهران: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۶۶ص: مصور (رنگی)، جدول، نمودار.
شابک	: 978-600-8451-51-8
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: عنوان اصلی: Women's empowerment in aquaculture: two case studies from Indonesia...2017.
یادداشت	: مترجمان مسعود صیدگر، فریدون محبی، علی نکوئی فرد، محمود حافظیه، اسد عباس پورانبی.
موضوع	: آبی‌پروران -- اندونزی -- نمونه پژوهی
موضوع	: Indonesia -- Case studiesAquaculturists --
موضوع	: زنان -- اندونزی -- اشتغال -- نمونه پژوهی
موضوع	: -- Indonesia -- Case studiesWomen -- Employment
شناسه افزوده	: مک‌دوگل، سینتیا لورن، ۱۹۶۸-م.
شناسه افزوده	: -McDougall, Cynthia Lauren, 1968
شناسه افزوده	: راجاراتنام، سورندران
شناسه افزوده	: Rajaratnam, Surendran
شناسه افزوده	: صیدگر، مسعود، ۱۳۵۵ -، مترجم
شناسه افزوده	: ملک‌پور کلبادی‌نژاد، سلمان، ۱۳۶۱-، ویراستار
شناسه افزوده	: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور
رده بندی کنگره	: SH111
رده بندی دیویی	: ۶۳۹/۸۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۴۴۳۹۷۴
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

نام کتاب: اشتغال زنان در آبی‌پروری (دو مطالعه موردی از اندونزی)

مؤلفان: ایرنا ساری، سینتیا مک‌دوگل، سورندران راجاراتنام

مترجمان: دکتر مسعود صیدگر، دکتر فریدون محبی، دکتر علی نکوئی فرد، دکتر محمود حافظیه، دکتر اسد

عباس پورانبی

ویراستار علمی: دکتر سلمان ملک‌پور کلبادی‌نژاد

ویراستار ادبی: گل‌اندام آل‌علی

شمارگان: ۶۰۰

چاپ اول: سال ۱۴۰۰

ناشر: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

ناظر چاپ: مدیریت اطلاعات و ارتباطات علمی

(نشانی: میدان هفت تیر، خیابان قائم مقام فراهانی، خیابان مشاهیر، نبش خیابان غفاری، پلاک ۵، موسسه

تحقیقات علوم شیلاتی کشور، تلفن ۰۶۸-۸۸۳۸۱-۸۸۳۸۱ (www. ifsri.ir)

شابک: ۸-۵۱-۸۴۵۱-۶۰۰-۹۷۸-۹۷۸-۶۰۰-۸۴۵۱-۵۱-۸ (ISBN : 978-600-8451-51-8)

قیمت: ۱۰۰۰۰۰۰ ریال

حق چاپ برای موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور محفوظ است.

بیانیه سلب مسئولیت

این اثر را در ابتدا سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) به زبان انگلیسی و با عنوان:
"Women's empowerment in aquaculture - Two case studies from Indonesia"
منتشر شده و موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور (IFSRI) آن را ترجمه نموده است. در صورت
اختلاف بین دو متون، متن انگلیسی مرجعیت دارد.
عناوین مورد استفاده و داده‌های ارائه شده در کتاب، به هیچ‌وجه اشاره‌ای به نظریات سازمان خواربار و
کشاورزی ملل متحد (فائو) درباره جایگاه حقوقی و توسعه هیچ‌یک از کشورها، قلمروها، شهرها یا نواحی
تحت اختیار آنها یا درباره تعیین حدود و مرزهای کشورها ندارد. ذکر نام شرکت‌های خاص یا
محصولات، فارغ از اینکه حق انحصاری آنها ثبت شده است یا خیر، بدان معنا نیست که آنها مورد تایید
بوده یا سازمان فائو آنها را به دلیل ترجیح به سایر محصولات مشابه که در این کتاب نام برده نشده‌اند،
پیشنهاد داده است. دیدگاه‌های بیان شده در کتاب حاضر، نظریات نویسندگان می‌باشد و الزاماً
منعکس‌کننده دیدگاه‌ها و سیاست‌های فائو نمی‌باشد.

© مرکز تحقیقات آرتمیای کشور، موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور (IFSRI)، ۲۰۲۱ (ترجمه
فارسی)

© فائو (FAO)، ۲۰۱۷ (نسخه انگلیسی)

پیشگفتار

زنان سخت‌کوش کشور عزیزمان نقش مهمی در فعالیتهای شیلاتی ایفاء می‌کنند. متأسفانه آمار دقیقی از میزان مشارکت زنان در بخش‌های مختلف آبرزی‌پروری و فرآوری محصولات شیلاتی در کشور موجود نیست و بررسی میزان اشتغال زنان و نقش آنها در توسعه صنایع شیلاتی مناطق مختلف کشور و نیز افزایش درآمد خانوار و ترویج فرهنگ تولید، مصرف و صادرات محصولات شیلاتی کاملاً ضروری به‌نظر می‌رسد. توانمندسازی بانوان در فعالیتهای شیلات به‌خصوص آبرزی‌پروری از طریق آموزش و برنامه‌های حمایتی، توسعه و ترویج راه‌کارهای کاهش بار مسئولیت و پیامدهای منفی برای زنان شاغل در این صنعت، کسب مهارت‌های فنی، دسترسی به دارایی‌ها (تجهیزات تولید) و توسعه شبکه (گسترش ارتباطات حرفه‌ای و بازاریابی / ارتباط با مشتری) صورت خواهد گرفت که در این خصوص وظیفه موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور سنگین خواهد بود و اولین گام در این مسیر استراتژیک، ترجمه کتاب حاضر است که سعی دارد اطلاعات سودمندی در اختیار این قشر از جامعه قرار دهد. یادآوری می‌شود، نظریات مذکور در این کتاب مربوط به نویسندگان است و لزوماً منعکس‌کننده نظریات یا سیاست‌های فائو یا موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور ایران نمی‌باشد.

کتاب حاضر از انتشارات سازمان فائو و مرکز بین‌المللی مدیریت منابع آبرزیان زنده می‌باشد. مترجمان کوشیدند تا حد امکان نهایت امانت‌داری را در برگردان این اثر ارزشمند رعایت کنند. با توجه به کمبود این‌گونه منابع به زبان فارسی، اهمیت موضوع، توسعه و گسترش آبرزی‌پروری و افزایش فارغ‌التحصیلان دانشگاهی زن در کشور، مطالب این کتاب کمک‌شایان توجهی به ارتقاء سطح آگاهی مسئولین و مدیران مربوطه، کارشناسان شیلات، زنان شاغل در بخش‌های مختلف آبرزی‌پروری، دانشجویان گرایش‌های مختلف شیلاتی خواهد نمود. امید است کلیه پژوهشگران، همکاران و همه افرادی که با این صنعت سروکار دارند، جایگاه والای اشتغال زنان در آبرزی‌پروری را مد نظر قرار دهند و با بهره‌گیری و ارج نهادن به تلاش ارزشمند زنان سخت‌کوش کشور، گام موثری در جهت افزایش رونق تولید، بازاریابی و صادرات محصولات گوناگون شیلاتی بردارند.

مترجمان کتاب

عناوین به کار رفته، اطلاعات، شرکت‌ها و محصولات آبریان که در این کتاب ارائه شده است، صرفاً حاصل اطلاع‌رسانی نویسندگان آن است و به هیچ عنوان بیانگر عقاید و نظریات سازمان خواروبار جهانی (فائو) یا مرکز بین‌المللی مدیریت آبریان زنده (ICLARM)¹ نمی‌باشد. همچنین در خصوص ماهیان جهان در مورد توسعه یا وضعیت حقوقی ماهیان در هر کشور، سرزمین، شهر یا منطقه یا مقامات و مسئولین آن یا مربوط به تعیین مرزها یا سرحدها نمی‌باشد. ذکر شرکت‌ها یا محصولات تولیدکنندگان، چه این اختراعات ثبت شده باشند یا خیر، بیانگر آن نیست که این موارد را سازمان فائو یا مرکز بین‌المللی ماهیان با ارجحیت نسبت به سایر محصولات دارای ماهیت مشابه که ذکر نشده‌اند، تأیید یا توصیه شده‌اند. نظریات ارائه‌شده، مربوط به نویسندگان می‌باشد و لزوماً منعکس‌کننده نظریات یا سیاست‌های فائو یا مرکز بین‌المللی ماهیان نمی‌باشد.

سازمان فائو استفاده، تکثیر و انتشار مطالب موجود در این کتاب را تشویق می‌کند. به جز موارد مشخص شده، مواد و روش‌ها ممکن است برای اهداف مطالعه شخصی، تحقیق و تدریس یا برای استفاده در محصولات غیر تجاری، یا خدماتی تکثیر و چاپ شوند، به شرطی که تشکر و قدردانی به صورت مقتضی از فائو به عنوان منبع به عمل آید و حق نسخه‌برداری اعطاء شود و تحسین فائو از نظریات، محصولات یا خدمات کاربران، به هیچ‌وجه نشانگر تأیید فائو نیست.

کلیه درخواست‌های مربوط به ترجمه و اقتباس و فروش مجدد و سایر حقوق استفاده تجاری باید از طریق درخواست از www.fao.org/contact-us/licence و با ارجاع به copyright@fao.org انجام شود.

نشریات فائو در سایت فائو www.fao.org/publications موجود هستند و از طریق sales@fao.org قابل خریداری می‌باشند.

¹ International Center for Living Aquatic Resources Management

فهرست مندرجات

۱	مشارکت کنندگان	۱
۲	تشکر و قدردانی	۲
۳	کلمات اختصاری	۳
۴	چکیده اجرایی	۴
۱۱	فصل ۱. مقدمه	۱۱
۱۳	۱-۱. پیشینه و هدف مطالعه	۱۳
۱۳	۱-۱-۱. پیشینه	۱۳
۱۴	۱-۱-۲. هدف و سوالات مطالعه	۱۴
۱۵	۲-۱. روش‌شناسی تحقیق	۱۵
۱۵	۱-۲-۱. دامنه مطالعه	۱۵
۱۶	۲-۲-۱. انتخاب مطالعه موردی	۱۶
۱۸	۳-۲-۱. جمع‌آوری داده‌ها و روش‌های تحلیل	۱۸
۲۰	۴-۲-۱. محدودیت مطالعه	۲۰
۲۳	فصل ۲. محیط آندونزی	۲۳
۲۵	۱-۲. بررسی اجمالی آبی‌پروری در آندونزی	۲۵
۲۸	۲-۲. جنسیت در زمینه‌های اجتماعی-اقتصادی و سیاسی آندونزی	۲۸
۳۳	۳-۲. جنسیت در بخش‌های آبی‌پروری و کشاورزی آندونزی	۳۳
۳۷	فصل ۳. مطالعه موردی ۱: پرورش میگو در منطقه Baru	۳۷
۳۹	۱-۳. پیشینه و بررسی اجمالی پرورش میگو در منطقه Barru	۳۹
۴۶	۲-۳. طبقه‌بندی جنسیتی از مشارکت و نقش‌ها در خانوارهای پرورش‌دهنده میگو	۴۶
۴۶	۱-۲-۳. دسته‌بندی نقش‌ها و توزیع جنسیتی نقش‌ها	۴۶
۴۸	۲-۲-۳. وظایف جنسیتی و تصمیم‌گیری	۴۸
۵۳	۳-۳. عوامل موثر در مشارکت زنان در پرورش میگو	۵۳
۵۷	۱-۳-۳. دسترسی به زمین (استخرهای میگو)	۵۷
۵۷	۲-۳-۳. عوامل فشار مالی و گزینه‌ها	۵۷
۵۸	۴-۳. مزایا و هزینه‌ها برای زنان	۵۸

۵۸.....	۱-۴-۳. مزایا.....
۶۶.....	۲-۴-۳. نتایج منفی و محدودیت‌ها.....
۶۸.....	۵-۳. عوامل شکل‌دهنده موفقیت در آبی‌پروری.....
۶۸.....	۱-۵-۳. تعابیر محلی از موفقیت و آرزوها.....
۷۱.....	۲-۵-۳. عوامل شکل‌دهنده موفقیت.....
۷۷.....	فصل ۴. مطالعه موردی ۲: مشاغل خانگی فرآوری خامه‌ماهی.....
۷۹.....	۱-۴. تاریخچه و نمای کلی صنعت فرآوری خامه‌ماهی در منطقه Sidoarjo.....
۸۶.....	۲-۴. دسته بندی جنسیتی از مشارکت و نقش در صنعت فرآوری خامه‌ماهی خانگی.....
۹۰.....	۳-۴. عوامل مؤثر بر مشارکت زنان در مشاغل خانگی فرآوری خامه‌ماهی.....
۹۰.....	۱-۳-۴. تناسب با هنجارهای اجتماعی و جنسیتی.....
۹۱.....	۲-۳-۴. دسترسی به مواد اولیه (منابع).....
۹۲.....	۳-۳-۴. کارآفرینی، فن‌آوری و آموزش.....
۹۳.....	۴-۳-۴. عوامل مالی و وضعیت اجتماعی-اقتصادی.....
۹۵.....	۴-۴. مزایا و نتایج منفی مشارکت زنان در مشاغل فرآوری خامه‌ماهی.....
۹۵.....	۱-۴-۴. مزایا.....
۱۰۲.....	۲-۴-۴. نتایج منفی و محدودیت‌ها.....
۱۰۳.....	۵-۴. عوامل موفقیت در فرآوری خامه‌ماهی.....
۱۰۳.....	۱-۵-۴. تعابیر محلی از "موفقیت" و آرزوها.....
۱۰۵.....	۲-۵-۴. عوامل شکل‌دهنده موفقیت.....
۱۱۱.....	فصل ۵. درس‌های آموخته شده و توصیه‌ها.....
۱۱۳.....	۱-۵. اشتغال زنان و نقش‌ها.....
۱۱۶.....	۲-۵. نتایج مثبت و منفی مشارکت زنان.....
۱۱۶.....	۱-۲-۵. مزایا.....
۱۱۷.....	۲-۲-۵. محدودیت‌ها، هزینه‌ها و خطرات (نتایج منفی).....
۱۱۸.....	۳-۵. عوامل محدود کننده و تقویت کننده.....
۱۱۸.....	۱-۳-۵. عوامل تشکیل دهنده مشارکت در آبی‌پروری.....
۱۲۱.....	۲-۳-۵. عوامل مؤثر بر موفقیت و نتایج.....
۱۲۵.....	۴-۵. توصیه‌ها.....

منابع..... ۱۳۳

پیوست..... ۱۳۷

پیوست ۱: فهرست شرکت کنندگان بر اساس طبقه اقتصادی و روش‌های جمع‌آوری داده‌ها..... ۱۳۹

پیوست ۲: خلاصه ابزارها و روش‌های مورد استفاده برای هر ابزار..... ۱۴۲

پیوست ۳: معیارهای انتخاب مصاحبه‌شوندگان و تنوع نقش آنها..... ۱۴۳

پیوست ۴: توزیع وظیفه جنسیتی در مطالعات موردی..... ۱۴۶

پیوست ۵: استخوان‌گیری و فرآوری خامه‌ماهی در مقایسه با سایر گزینه‌های معیشتی..... ۱۵۵